

Brzojavne i zadnje vijesti.

Izvjestaš našeg glavnog stožera.
Beč, 8. julija (D. u.) službeno se javlja:

Rusko bojište.

U ruskoj Poljskoj traju istočno od Visle borbe sa mnogobrojnim silama, koje su dovedene u zaštitu Lublina i koje su prešle k protinavala. Naše su čete s obje strane ceste uzete natrag na brda sjeverno od Krasnika. Zapadno od Visle osvojimo neke prednje pozicije Rusa. Na Bugu i u istočnoj Galiciji opći je položaj nepromijenjen. Neprijateljske su provale na donjoj Zloti lipi odbite.

Talijansko bojište.

U Gorlickoj poduzeli su Talijani jučer na novo pojedine navale. Protiv goričke mosne utvrde poslali su i mobilni narodni ustanak u boj. Naše čete odbiše kao uvijek sve neprijateljske napadaje. Na srednjoj Soči i u području Krna traje mir. U koruškom i tirolskom pograničnom području bile su samo topničke borbe.

Srpsko-crnogorsko bojište.
Na pograničnim brdima istočno od Trebinja započeo je noću na 7. julija ponovno boj protiv Crnogoraca. Kako se izjavilo protinavala Crnogoraca 6. julija, pokušao je neprijatelj noću provalu, koja bija međutim sasama slomljena u vatri naše pješadije i našeg topništva. Sad već vlada tamo mir. Na ostaloj granici nije se desilo ništa bitna.

Dogodjaji na moru
Jedna od naših podmornica torpedovala i potopila je 7. julija u jutro talijansku oklopnu krstariću tipa „Amalfi“ u sjevernom Jadranu.

Zamenik poglavice generalnog stožera, v. Hofer, podmaršal.

Izvjestaš njemačkog glavnog stana.
Berlin, 7. julija. (D. u.) Iz glavnog stana javlja se službeno:

Zapadno bojište.

Zapadno od Bouches-a uspjele je Francuzima da prodru u naše najprednje opkove u širini od 800 metara. Protunavalom bili su međutim opet potjerani. Druga je navala neprijatelja slomljena u na-

šoj vatri. Navale neprijatelja na pozicije po nama zauzete zapadno od Apremonta tražaje bez uspjeha dan i noć. Na čitavoj zapadnoj fronti živahne topničke borbe.

Istočno bojište.

Neprijateljska je navala iz pravca Kovno suzbijena uz velike gubitke po neprijatelja. Sjeverno Prašniša osvojimo neke ruske opkove. Neprijateljske provale u području sjeveroistočno i jugozapadno od Raciona bile su bez uspjeha. Pokušaji neprijatelja, oteći nam brdo istočno od Dolovatke, koje smo jučer zauzeli, izjavili su se.

Vrhovna vojna uprava.

Oklopna krstarića „Amalfi“ uništena.

Talijanska vijest.

Rim, 7. julija. (D. u.) Poglavica pomorskog stožera javlja:

Prošle su noći otplivile jače pomorske bojne sile na izviđanje u gornje Jadransko more. Krstarića „Amalfi“, koja je ustevala kod tog područja torpedovana je danas ranio od austro-ugarske podmornice. Ladja se odmah jako nagula na lijevu stranu. Prije nego li je komandant zapovijedio, neki se morarši bacili u more, kliknuo je: Da živi kralj, da živi Italija! te je taj klik opetovao sva mornarad. Zapovjednik je zadnji ostavio brodolod spustajući se niz bok broda, koji još plivao nad vodom. Krstarića je malo kasnije potonula. Našim je središnjim časničkim potopio sveukupni broj posade i časnika.

Oklopna je krstarića „Amalfi“ bila sasama moderan brod od sadržine 10.600 tona. Vozila je 23 milja na sat i bila oboružana sa 4 topa od 25 cm, 8 od 19 cm i 16 od 7-6 cm.

Kako je potonula krstarića.

Milan, 8. julija (D. u.). „Secolo“ javlja iz Mletaka:

Oklopna je krstarića torpedovana u 7 sati jutro, 30 milja od talijanske obale. Oklop, koji je bio u sredini jak 200 mm odmah je tako probit, da joj nije bilo više spasa. „Amalfi“ potonula je pol sata kasnije. Akoprem su dohrlile odmah druge krstariće odjela brodolovca za spasavanje, kojima se priklijuše dvije bolničke ladje, utopilo se od „Amalfijeve“ posade 480 mornaka.

Na Balkanu ne će biti promjena?

Petrograd, 7. julija. (D. u.) Polag „Riječi“ očekuju odgovori ruski diplomate,

da se u najbliže vrijeme ne će u politici na Balkanu ništa promijeniti. Dogovori trojnog sporazuma sa Bugarskom i Rumunjskom nisu napredovali. Sa Grčkom se sada ne vode nikakvi pregovori, jer se očekuje saziv parlamenta. Zaposjednuće Skadra po Crnogorcima nema po mnijenju diplomatskih krugova nikakve odlučujuće važnosti. Udes Skadra odlučit će budućni mirovni kongres, bez obzira na to, od koga je to područje bilo zaposjednuto. Do onda vrijede glade Albanije zaključci londonske konferencije. O dobrom je televlasti Grčka je zaposjela dio Albanija, a Italija Valonu, ali televlasti nisu odobrile, da Crnogorci zaposjednu Skadru.

Manjkava njega ranjenika u Italiji.

Lugano, 7. julija. (D. u.). Običnim izvještajem javlja agencija „Stefani“ o novom manifestu, što je sa zrakoplova bačen među talijanske vojnike, kojim se vojnicima propiše pravi razvitak talijanskog rata. Ponovno prosjodjuju, što Austrijanci zarobljui talijanske vojnike liječnike i osioce ranjenika. Protest ide za tim, da ako odstrani tolike prigovore što se prebacuju talijanskoj saniteti, „Perseveranza“, „Corriere della Sera“ pišu u velikim negulsiacima, što vladaju između vojničke sanitete i „Crenoga kriza“, koje je generalna nadzornica vojvojnika od Aoste uzaludno kušala da izravna. U Milanu i u ratnim zonama manjka vojničkih bolnicama rubenica. „Gveni kriz“ doduše prijeduje rubenima, ali ju ne odaje vojničkim bolnicama. Sestre-bolničarke ne će da dodju u doticaj sa talijanskim gospodjama, jer ih ne smatraju praktički sposobnima. Tuže se, da se dogodilo čak i u Milanu, da nisu ranjenici mogli dobiti nihi času hladne vode na kolodvoru.

Italija i Balkan.

Lugano, 8. julija. Pošto su se vijesti o odlasku turskog poklisara u Rim, Raby Bel, pokazale neistinite, izvještaje danas i „Corriere della Sera“ iz Carigrada, da ostaje i nadaje tamo talijanski poklisar, Garroni. Tamošnji izvjestitelj lista veli, da je Italija aliazom u svjetski rat, poremetila nade četvornog sporazuma, a će balkanske države odmah pristupiti četverostranomu. Grčki i Srbe je to prestrašilo, a u Bugarskoj sjedinile su se sve stranke, koje su prije bile odijeljene. I sama rusofilska stranka, kojoj je na čelu Gešov, misle, da se bez odstupa Macedonije ne će ništa smjeti poduzeti.

Pogled na Trst.

Lugano, 8. srpnja. U okolici Trstia ima mjesto s pripjekom drugi „Campalile“. Na toranj tamošnje župne crkve, odakle se otvara krasni vidik sve do Trsta, popeli su se ovih dana talijanski ratni, ministarski predjednik Salandra i ministar rata Zuppeli, da se na-sljednjim pogledom na tako bliski, a ipak na tako daleki Trst,

Rusija odstupa Italiji zarobljene Trentince.
Lugano, 7. julija. (D. u.). Polag vijesti „Tribune“ Rusija misli glade njezima prijedloga o predaji zarobljenika Talijana iz Austrije, samo one Taljane, koji su iz Tirola, ali ne one, koji iz običaja govore talijanski, a su iz područja Jadranskog mora.

Izmjena ratnih zarobljenika.

Lugano, 8. julija. Talijanska je vlada izjavila da je pripravna na izmjenu – poljskih zarobljenika Italiji, ako joj ova izruči zarobljenike Austro-Ugarske talijanske narodnosti.

Strašne oluje u sjevernoj Americi.

Chicago, 8. julija. (D. u.) Zestoki tornados i prolomi oblaka prouzročile u Missouri, Illinois, Indiana i Ohio teske gubitke na ljudima i posjedima. U Cincinnati poginulo je uslijed oluje preko 20 ljudi. Na rijeci Ohio prokrenuše se dvije ladje te je kod toga zaglavilo više ljudi.

Jaures i talijanski socialisti.

Chiasso, 8. julija. (D. u.) Talijanski socialisti proslavit će 31. julija godišnjicu umorštva Jauresa na svećani način.

Albanci se predavaju.

Zürich, 7. julija. Dne 28. junija, kako javlja „Agence Havas“, zaposjele su crnogorske čete Skadru, te cijeli gradski kotar do Drine. Svi su se Albanci podložili Crnogorcima, te im izručili oružje.

Ruski tehničari mobilizirani.

Petrograd, 7. julija (D. u.). „Riječ“ piše: Ministarstvo trgovine zaključilo je, da se mobilizira djake visokih tehničkih škola. Oni će voditi radnje u sedam tvornicama municije i u rudokopima Urals. Osim toga dat će se na raspolaganje vojski laboratorije sveučilišta.

Englezi uzimaju.

Carigrad, 7. julija (D. u.) Je Bagdada se javlja, da su Englezi marširali uz maknuti od Šeh-Seada na Tigrisu do Kaveita.

Nova nota entente Bugarskoj.

Petrograd, 7. julija. „Mir“ donosi: Mjesto Bugarske spada centralnim vlastima. Poslanici četvornog sporazuma predali će posljednju notu u Sofiji u srijedu. Poslanici su izjavili, da će u slučaju, ako Bugarska odbije notu, smjesta napustiti Bugarsku.

„Times“ brani Crnogorce.

London, 8. julija. U duljim člancima brani „Times“ postupak Crnogoraca u Albaniji i zaposjednuće Skadri. I „Times“ priznaje talijansko stalište, da ovo zaposjednuće ne može biti konačno. Crnogorska da je vlada samo na poziv Albanaca i postije povrede londonskog ugovora po Italiji i Grčkoj zaposjednuće alban-ko područje.

Zabrana izvoza zlata iz Francuske.

Paris, 8. julija. (D. u.) Službeni list objavlja dekret, koji zabranjuje izvoz zlata,

Rat u Italiji 1859. i 1866.

(Nastavak.)

Boj kod Magente 4. VI. 1859.

Krvava se bitka bila kod Magente 4. junija. 60.000 naših borilo se cio dan s mnogo jačim dušmanom. Gyaluy zapusti bojište, i iznenadjeni Napoleon imao je pravo tvrditi, da je pobijedio. Austrijsci se povuku natrag a zapuste i Milan.

Kad su naši zapustili Milan, spremahu se gradjani, da dostojno dočekaju francusku i sardinsku vojsku, koje je imala svaki čas stići.

Zaboravljeni Granicari.

I doista začuju najednamič bujan, no nijesu bili Francuzi, nego četa hrvatskih Granicara, na koje su bili Austrijski u hitnji zaboravili, kad su ostavili Milan.

Vojnički liječnik stupao je s golom sabljom u ruci pred njima. Mrko ih gledajuš Milanci, psuju ih, bacaju na njih kamenje, lonce i druge stvari; na nekojim prozima pomole se svi i puške.

Sašadsa buknet će ljudi pokoli izmedju šake Granicara i sile granicari.

Vojnički liječnik nagovori vojnike, neka mirno dalje stupaju, kad ih je tako malo ne mogu usrijed neprijateljskog grada zametnuti ljudi.

Što će biti, ako Talijani počnu pucaiti? Ne će bogme mirovati ni Granicari.

Svaki čas se je to moglo zbiti. Baš je bila svršila škola i djeca izmijelše ko mravi iz škole, pa eto ih pred Granicarima. Liječnik prišaoše nešto G. ačarima – u tili čas svaki vojnik zgrabii jedno dijete i marširaj s njime dalje.

Stade plač i lelek djece. Gradjani ko okamenjeni bujue u vojnike bojeći se, da im „divljaci“ ne pojedu djece. No Granicari se smiju, dragaju djecu i miluju i naprijed se žure. Sada i Talijanima pukne pred očima. Koracajući za Granicarima smijahu se s djecom, koja su se međutim privikla hrvatskim brađasima.

Izvan grada i izvan pogibelji poljubii svaki Granicari djece, postavi ga na tla i četa otkoraca s čitavim glavama dalje.

Bitka kod Solferina 24. VI. 1859.

Gyaluy je odmicao, dok nije bila sva vojska sabrana na lijevom brijegu rijeke Mincio. Tamo dodješe Cesar Franjo Josip I. i uzme sam zaposjednuće nad vojskom, a Gyaluy morade odstupiti. Buj se zametne kod Solferina. Četiri puta navalii Mac Mahon, francuzki vojskovođa, na naše, ali bude suzbit. Tek petim jurisem zauze Solferino. Druge se naše čete saberu na brežuljcima kod Cavriana. Tu je bilo i naš Cesar. Stupiv pred čete reče: „Naprijed, junaci! i ja mogu izgubiti ženu i djecu!“

Ali neprijatelja je bilo mnogo više; sve junaštvo nije ništa pomagalo. Premda je

djeneral Benedek rasprši sardinsku vojsku, ipak morade uzdati preko Mincio.

Četnaest sati trajao je boj. 139.000 naših borilo se protiv 161.000 protivnika. Naši su izgubili 13.000, a neprijatelji 17.000. Cesar je pohvalio veliku hrabrost svojih vojnika, no vidio je bio, što nije dorastao svojoj zadaći, pa je zapovjednike, koji su se pokazali nesposobnima, ukorio. – Polagano je Cesar uzimao do Verone, da čeka noć četa iz Austrije. Napoleon se je bojao za svoj život, jer su ga talijanski revolucionari htjeli umoriti, smjnjao je o daljoj pobjedi, kaj je pozvao cara u selo Villa Franca na dogovor. Pismo mu je: „Sretinim ću se čuti, ako primirje prepriječii dalje protijevanje krvi, jer smo spoznali i štujemo hrabrost i odlučnost vojske Vašega Veličanstva.“

Dne 11. julija sastanu se oba cara u Villa Franca i sklope primirje. Dne 10. listopada potpisane su bile u Zürichu pogodbe mira. Car Franjo Josip odstupa Lombardiju. Austriji je ostala u Italiji još samo Mletačka (Venecija). Države Toskana, Parma i Modena poklone, se iste godine Viktoru Emanuelu, koji uzbe i Papi sve zemlje osim Rima. Garibaldi se iskrcu u Napulju, pa i ova država zapade Viktoru Emanuelu.

Rat u Italiji.

Nadvojvoda Albreht nije imao ni 100 hiljada vojske, dočim je Viktor Emanuel

imao dvaput toliko. Nadvojvoda se je morao naslanjati na tvrđave Verona, Lenjano, Mantovu i Peskieru i braniti se samo (biti u defenzivi), jer nije smio navaliiti (stupiti u ofenzivu) proti dvostruko jačem neprijatelju.

Dne 20. junija najvjestio je talijanski kralj rat. Svoju vojsku razdjelio je na dva dijela: s glavnog vojskom odjelje prečii rijeku Mincio sam kralj i navladi na Austrijance na Adizii; drugi dio je pod djeneralom Cialdinijem stajao na donjem Padu i namjeravao prestupiti tu rijeku i navladi na našu vojsku s lijeve strane. Neprijatelj je mislio, da će tako potinuti austrijsku vojsku među spomenute tiri tvrdjave i uloviti ju kao miša u stupicu. Nadvojvoda je poslao protiv Cialdinijevu 90.000 vojnika samo jednu pokovnju husara i jedan lovački bataljon, a sve druge pukovnije, 71.825 pješaka, 3536 konjanika, 168 topova, sakupi na lijevom brijegu Adize međ Veronom i Pastrengom i prešao 23. junija rijeku, ali tako tajno, da nije dušmanin znao, što nadvojvoda namjerava. Istoga dne prešli su Talijani rijeku Mincio i uputili se proti Veroni. Bilo ih je 100.000 pješaka, 7000 konjanika i imadihju 192 topa.

(Nastavak sledi.)

Zaključak hrvatskog sabora.

Dne 6. o. mj. bila je zadnja sjednica hrvatskog sabora, koju je potpredsjednik Dr. Magdić "zaključio ovim govorom: "Zasluge su u prijedlog glava zemlje, preuzivši g. bana otvoreno je prevažnijim reširj'om od 5. lipnja o. g. ovo ratno zasjedanje hrvatskoga sabora, koje se ovo potporom svih patriotskih elementa danas orvako dostojno završuje. Prije nego se opostim s Vama, veleostavna gospodo drugovi, i dignem današnju sjednicu, neka mi bude dozvoljeno, da u punom uvjerenju, e će se najživlja želja ovoga sabora i našega naroda, što ide za narodnim ujedinjenjem, u skorju budućnosti ostvariti, dajem još jednom oduška Vama i svojemu domoljubnom osjećaju, pa da ovo zasjedanje dovršimo poklikom: 'Zivio kralj! Zivila vojska! Zivila Hrvatska! Zastupnici ustaju, plješću i kliču: Zivila Hrvatska!

Iza toga je pročitan i stante sessione ocvjerenjen zapisnik sjednice, a onda predsjednik dr. Magdić u 11 i po sati zaključuje sjednicu uz nekoliko oprosnih riječi zastupnicima i odusevljen pozdrav hrvatskim junacima na bojnim poljanima. (Burno odobravanje i klicanje 'Zivio predsjednik! Zivila naša vojska! Zivila Hrvatska!')

Kako se u Italiji tješe.

Čini se, da je odusevljenje za rat u Italiji prošlo, što se vidi iz sredstava, koje novinstvo upotrebljava, samo da dohove umiri radi nespjeha. "Popolo d'Italia", koji je najviše hucneo za rat i koji je prorokovao, da će njihova vojska poći ravno na Beč i Berlin, veli, da će rat dulje trajati, Talijanski se narod mora ve sad pripraviti na dugi otpor (!). Samo onaj, koji bude pokazao najviše otpora, ovaj će pobijediti. Plemeniti ljudi veli:

Balkanski problem.

Pariz, 9. lipnja.

Petrogradska, pariska i londonska diplomacija radi svim silama, da predlože vladu Radoslavova za sebr.

Ovaj je to pred kratko vrijeme više naginuo centralnim vlastima, tek su navi, koncepcije sa strane četvoro-nog saveza napravili Radoslavova na pomišljanje intervencije.

Nu koncepcije su moguće samo na račun u prvom redu Srbije (radi Makedonije), Grčke (Kavala, Seres, Drama), Rumunjske (dne Dobruže). To su koncepcije što bi imale da zadovolje Bugarsku za jednu eventualnom intervenciju.

Držanje Srbije, Rumunjska i Grčke prema Bugarskoj.

Srbija nije — po izjavi ministra Jovanovića — voljna uz nikoje uvjete dejativnim koncepcijama prije koncea rata, kako bi to Bugarska htjela. Srbija je, čini se, predvidjela koncepcije na koje će morati biti spremna, te je u tom smislu okupirala sjevernu i Albaniju, koju bi imale da upravno podijele Srbija i Crnagora.

Rumunjska bi, kako se izjavio Jansen, bila sklona stupiti u pregovore glede ostupa jednog dijela Dobruže. Grčka jeste zaokupljena političkim izbornima i sastavom novog kabineta, kog da bi po najnovijim vijestima imao preuzeti i sastaviti Venizelos.

Ovaj je sklon bugarskim koncepcijama, te je za 15. ov. mj. pozvan u audijenciju kraljevu.

Reč bi da je loša vojna situacija Rusa u Galiciji slabo djelovala u Rumunjskoj, koja sada ponovno koleba, jer da vlada ne može — po izjavi ministra Bratiama — mimoiti javno umijanje. Medjutim Rumunjska sklapa zajam od 300 milijuna leja.

Italija prema balkanskim državama.

Dolazak Srba na more izazvao je ponovno balkansko pitanje u punom jeku te valja sve vijesti — inače toli varijantne — s najvećom rezervom posmotriti. Toliko stoji, da je balkanski problem taknut u svoj živa.

Albansko je pitanje izazvalo srpsko-talijansko trenje s jedne strane, a druge solidarnost Bugarske i Italije. Italija traži povećanje na račun Srbije i njenih interesa, te je u tom smislu — radi srpske okupacije Albanije — upravila u Niš i na Cetinje jednu notu zahtjevu, da se redarstvena vlast u zaposjednutim zemljama preda četvornom savezu i Italiji.

Ma da i postoji ugovor između Italije i Srbije glede Jadranskog pitanja činjenica je, da vlada među obim vladama nesporazumak koji naliči konfliktu. Taj sukob žele velevisli entente izgladiti; to su prisilile ove države na pregovaranje, koje, reč bi, ide povoljnim smjerom.

S druge strane vlada zvjolva i Ateni na Italiju, što ova dočla da sprječja za posljednje nekih dijelova južne Albanije po grčkim bandama.

Bugarska prema Italiji i ententi.

Bugarska je sada u neugodnom položaju. Koleba između koncepcija, što joj ih daje ententa i onih, koje nudjuju centralne vlasti (Austrija i Njemačka).

Ostane li neutralna, nudja joj Njemačka i Austrija etjelu srpsku Makedoniju; uplela li se u rat protiv Turke, nudj joj ententa i liniju Enos—Midija.

Solidaritit između Bugarske i Italije temelji se na interesima, što ih obe države dočla da imadu od Srbije. Održavanje Dardanela s morske strane treba pomoći Italije, dok s kopnene strane pretežno može uslijediti na oružanu intervenciju Bugarske. Bugarski bi istup proizrečio bez dvojbe pod Carigrada. Ali Bugarskoj se ne žuri, uza sve prijeteće entente.

Pobjede savezničkih austro-njemačkih armija vrše veliki upliv na razvikat balkanskog problema, koji je sada opet izbio na površinu.

Pomozite bjeguncima!

Vojska sa Italijom prisilila je tisuće međajnsih Slovenaca, da su morali zapustiti rodnu gradu, dom i sav svoj imetak, te se preseliti u tuđini. Većina njih nije si drugo spasila van život. Ovi žive sada u najvećem siromaštvu, te nemaju niš potrebitog odijela. Lako si predstavim žalost ovih naših bjegunaca, osobito roditelja, koji su morali bijezati sa svojom jošbe neopskrbljenom djecom.

Što se dosada pomoglo ovim nesretnim ljudima, je i istinu mnogo, ali nije dostalo, osobito za to, što broj bjegunaca dan na dan raste. Treba, da im dodjemo u pomoć svu sa ljubavlju i požrtvovanošću. U tu svrhu utemelje se je posebni pomoćni odbor, kojemu bi bila skrb, da vodi brigu za slovenske bjegunce. Mi smo Slovenci požrtvovno pomagali Poljakom iz tužne Galicije, uprav tako i još u veći mjeri moramo pomoći sada siostvenskomu narodu, koga je zadesila ista strašna nesreća.

Polipisani se odbor obraća na sve Slovence i Slavene uopće, neka svaki žrtvuje stogod za svoje braću na skrajnoj pomoći među. Darove prima: "Odbor za pomoć slovenskim bjeguncima" u Gorici, ulica Ponte Insonzo 28.

U Gorici, dne 24. junja 1915.

Odbor za pomoć slovenskim bjeguncima u Gorici, ulica Ponte Insonzo br. 28.

Dok toplo preporučamo gornji poziv našim čitateljima, pozivajmo ih, da daruju stogod i za naše bjegunce iz Istre. U tom će slučaju uprava našeg lista rado primati darove u ovu svrhu.

Razne vijesti.

Govorimo hrvatski! 'Ljubi, rode, jezik iznad svega', tako piše hrvatski pjesnik. Mnogo nas ima, koji smo se naučili naklupati tuđi jezik, te se danas nekako nekakmo govori hrvatski. Mi smo to već u prvom broju naglasili. Mi smo to već, što djeca naših ljudi, kada dođu u dom svojih roditelja, ne znaju i sa roditeljom hrvatski govoriti. Roditelji: 'Zar Vas ne boli srce, zar Vas nije stid da se kr Vase krći ne može sporazumiti s vašom rodbinom. Ta zar već prva generacija hoće da se srumi našeg jezika?' A lko je tomu kr? Zar djeca? Krvi se! Poimite, koji podjeđnjete svoj jezik! Ljudi, pomnite već jednom sa vašom djecom samo hrvatski govoriti, dajte ih u buduću samo u hrvatske škole. Da kako je s pi-sanjen, imena? Čovjeka srce boli, kada vidi kako nagrdjete vašu hrvatska imena, ili Vam ih drugi piša talijanskih pravopisom! Zasto se sami ružite i zasto se pustate od drugih ružiti. Nisu rše mletacka vremena, pa čemu ne pisete i ne zahtijevate, da se vaša imena pišu hrvatskim pravopisom? Mi bi zamolili i sve oblasti, da u buduću imena naših ljudi pišu našim pravopisom! To se nase, neko ostane nase, a što je tuđe u to se ne diramo.

Grof Bylandt-Rheidt umro. Bivši ministar grof Bylandt-Rheidt umro je 6. t.mj. Arthur grof Bylandt-Rheidt bio je sin istoimnog ratnog ministra, a rodio se 6. veljače 1854. u Pragu. Godine 1878. došao je nakon do provincijalne službe, a onda godine 1882. u ministarstvo nastave Dne 30. studenoga 1897. bude naimevan ministrom poljođjelstva u kabinetu baruna Gautscha. Od 7. ožjaka 1898. do 2. listopada 1899. bio je ministrom javne nastave u kabinetu grofa Franje Thunau-Holesteinera, te je kao takav zastupao dvojezičnost nastave u Češkoj, kao i u drugim slavenskim zemljama. Padom grofa Thuna, dao je i on svoj demisiju. 1. ožjaka 1900. postade predsjednikom senata kod vrhovnog upravnog sudista. Iza toga je preuzeo namjesništvo Gorjue Austrije, a godine 1905. bude u kabinetu dra. Körbera imenovan ministrom unutarnjih posla. S ovoga je mjesta odstupio dne 2. svibnja 1906.

Jubilej umjetnika Bukovca. 'R. N. L.v. donosi prigodno 60-godišnjice našeg umjetnika prof. Vlah Bukovca sljedeće: "Vlah Bukovac potječe iz puke obitelji Čavatica kraj Dubrovnička, te je kao mnogi nas kršni Dalmatinac, pošao u jeznu Ameriku za hlijebom. Tu je nakon mnogih poslova obavljao i službu liceica vagona. Radeći svrnuo je svojim karikaturnama, koje je pravio za svoje drugove, pozornosti svojih poslodavaca. Svećenici i drugi mogućnici u južnoj Americi nisu htjeli da učine neopoprivi talenat Vlah Bukovca, pa su se obratili tadanjem još živom hrvatskom meceni dra. Jurja Strossmayeru, da pomogne ovome talentu. Strossmayer je to i učinio i Bukovca pođe u školu u Pariz, gdje je radio i učio kod profesora Cabanela i u Academi Julien. Među svojim prvim slikama, od kojih je većinu poradio u Englezku, treba iz njegovog pariskog boravka spomenuti sliku 'La Grande Izna', kojom je dobio

prvu nagradu u Parizu. Iz Pariza došao je Bukovac u Zagreb i tu je odlučno uplivaao na druge umjetnike i posve je prirodno, da je vlada naručila kod njega svu silu radnja i da su ga i privatnici mnogo zaposlili. Umjetničke i i druge prilike nase učinile te je Bukovac otišao iz Zagreba, sljedeći poziv prakke akademije slikovne umjetnosti, gdje je već mal ne desetak godina profesor slikarstva.

V. Bukovac spada bez svake sumnje među najveće jugoslavenske slikare, a u redovima slavenskih slikara zauzima isto mjesto. Požrtvo nam još mnogo godina!

Urota protiv velikoga kneza Nikolaja Nikolajeviča javljaju iz Moskve, da je tamosnji guverner učinio u trag veliku revolucionarnju urotu među tamosnjim dještovim, koja je uporeno protiv života velikoga kneza Nikolaja Nikolajeviča. Potankosti o uroti kralja Ruski general Deitovskij otputovao je u Odesu, u zastupstvo ministra unutarnjih posla, budući je guverner iz Moskve otkrio urotu protiv generalisimusa ruske vojske velikog kneza Nikolaja Nikolajeviča. Kod 120 sveučilištaraca nadjeno je spisa iz kojih proizlazi, da su bili namjerna ubiti cara Nikolaja i velikog kneza Nikolaja Nikolajeviča. Desetorica djaka da je imalo zadacu otputovati u Petrograd i ubiti nekoliko činovnika dvora, cara i velikog kneza. U blizini vladine palače u Moskvi nadjeno su bombe. 400 osoba je uhapseno.

Putovanje u Bosnu-Hercegovinu i Dalmaciju je dozvoljeno civilnim osobama samo uz dozvolu zapovjedajućeg generala u Sarajevu, koji podjeljuje takove dozvole samo u iznimnim slučajevima. Izuzele su osobe, koji u spomenutih pokrajinama stanuju ili putuju tamo na poziv vojničkih oblasti. Za ove osobe podjeljuje dozvolu za putovanje dotična (bosanska, hercegovačka ili dalmatinska) politička oblast 1. stepena, dotično za putovanje u vojničkom interesu, vojnička oblast. Putujući moraju imati kod sebe osim ovog dokumenta (dozvole) još i druge, tako da je isključeno svako sumnjivanje o identitetu (legitimaciji sa slikom ili osobni popis i vlasnostno pismo, dotično otisak prstiju).

Za srednjotkolce! Ministar je nastave objavio naredbu, kojom se svim kod ispitne zrelosti preprobavanim i osim osmoškoleima, koji imadu popravni ispit eksterminacija — dozvoljava polagati ispite prema terminu; kojeg si izaberu. Ta naredba vrijedi; samo za vojne obvezanika i one, koji su obvezani vojničkoj smotri.

Prvi kremenjarji u Hrvatskoj sagrađjen je u Brodini zajedno s jednom bolnicom za epidemičke bolesti za 6000 bolesnika. Sagradila ga neka magarska tvrtka.

Kolera u Bosni. Službeno je konstatirano u ovom mjestima: Brekovo, Tuzly, Drvenici, Bos. Sannu, Bos. Gradiski, Bjeini i Bijelom Brdu, većinom kod vojnika.

Čitateljem na znanje. Budući si može svaklo kupiti dnevice naš list u pojedinoj trafici, prima uprava predplatu samo od onih, koji su porazumili s tim da se njim 'Hrvatski list' šalje poštom. U tom slučaju primati bi list jedan dan kasnije. Nitko nije obavezan platiti na uvid pripisane brojeve. Do uključivo 15. slati ćemo list svima, koji nam ga ne bi prije povratili. Tko do 15. o. mj. ne pošalje preplatu, od 16. dalje ne će više primati lista. To nadlasujemo ponovno reda radi.

'Croatia', osiguravajuća zadruga u Zagrebu. Članovima 'Croatia' stavljamo do znanja, da se je bršnaska podružnica preselila u Ljubljavu. Tko želi što pisati, neka piše pod naslovom: 'Croatia', osiguravajuća Zadruga u Zagrebu za podružnicu u Trstu, Ljubljana, Marija Terenzija cesta 8 (per Adr. Kmet i dr.).

Dobrovoljni prinosi.

Naša je uprava primila te će prosljediti svim sljedeće prinoske:

Prinosi za hrvatske škole u Pul:

U poslavu Narodnog blagdana darovane:

Dr. Ante Grgrina	K 10-
Lacko Križ	20-
Dr. Ivo Šorli	4-
Ivesa	4-
Legisa	1-
Sabalin	2-
Grubiš	3-
Trampus	2-
Ljudevit Šusteršić	4-

Ukupno K 50-

Prije iskazano 300-

Steukupno K 50-